

Obsah

1. Řešení současných problémů Romů vyžaduje respektování historie této etniky	5
1.1 Pohled do historie Romů v evropském kontextu	5
1.2 Exkurz do historie Romů na území České republiky	5
1.3 Opakující se znaky života Romů v evropském kontextu	7
2. Analýza a zhodnocení vybraných pedagogicko-psychologických prací vztahujících se k řešení problémů žáků romské minority	9
3. Klíčové determinanty změn obsahu prvků struktury školního edukačního procesu	10
3.1 Úvod do problematiky	10
3.2 Výčet klíčových determinant ovlivňujících zpracování změn obsahu prvků struktury školního edukačního procesu	11
3.2.1 Prvky rámce ega jednotlivých romských žáků určité věkové skupiny a převažující zaměření těchto prvků u skupiny romských žáků stejného věku	11
3.2.2 Charakterové vlastnosti romských žáků	11
3.2.3 Reálné učební možnosti romských žáků	11
3.2.4 Specifika chování Romů	12
3.2.5 Vybrané závěry vybraných psychologických a pedagogických teorií, které se staly východiskem rozhodování o podobě změn obsahu prvků struktury edukačního procesu	13
3.2.5.1 Kognitivně psychologické teorie učení	13
3.2.5.2 Sociokognitivní teorie	13
3.2.5.3 Teorie stylů učení	14
3.2.5.4 Teorie vytváření a využití pedagogických situací	15
3.2.5.5 Teorie pedagogické komunikace	15
3.2.5.6 Teorie školního hodnocení	16
4. Aplikační model systému změn obsahu prvků struktury edukačního procesu ve vztahu k očekávání a možnostem romských žáků	18
4.1 Vytváření potenciálních ego-angažovaných situací, které překračují rámec školy	18
4.1.1 Algoritmický předpis postupu učitele při vytváření egoangažovaných situací	19
4.1.2 Příklady vytvářených ego-angažovaných situací ve vyučovacích předmětech 5.p.r.	20
4.2 Podoba učební činnosti žáků, která odpovídá přirozenému procesu poznávání	28
4.2.1 Úvod do problematiky	28
4.2.2 Tradiční model učení	29
4.2.3 Učení jako konstrukce nových poznatků žáky	31
4.3 Podmínky pro průběh učení jako konstrukce nových poznatků	33
4.3.1 Pedagogicko psychologická diagnostika	33
4.3.1.1 Úvod do problematiky	33
4.3.1.2 Diagnostika úrovně rozvoje myšlení	34
4.3.1.3 Diagnostika úrovně paměti	36
4.3.1.4 Diagnostika míry osvojení učiva	38
4.3.1.5 Diagnostika prvků rámce ega romských žáků	39
4.3.2 Zpracování alternativ podob pramenů poznávání	44

4.3.3 Příprava systému činností učitele, které mu umožní řídit a facilitovat učení romských žáků jako samostatnou konstrukci poznatků	45
4.3.4 Příprava sociální formy vyučování odpovídající očekávání romských žáků a požadavkům učení jako samostatné konstrukci poznatků	48
4.3.4.1 Úvod do problematiky	48
4.3.4.2 Činnosti učitele a žáků při kooperativním učení	49
4.3.5 Pedagogická komunikace odpovídající očekávání romských žáků i řízení učení v podobě konstrukce nových poznatků	51
4.3.5.1 Úvodem	51
4.3.5.2 Změny v pedagogické komunikaci odpovídající navozování a organizování učení jako samostatné konstrukce nových poznatků	51
4.3.5.3 Změny v pedagogické komunikaci, které jsou výsledkem respektování očekávání a možností romských žáků	53
4.3.6 Zaměřenost školního hodnocení, která odpovídá zvolené podobě učení a respektuje potřeby romských žáků	54
4.3.7 Spolupráce učitelů s romskými rodiči	56
4.3.7.1 Odlišnosti romské rodiny	56
4.3.7.2 Vztah romské rodiny ke škole a vzdělání	56
4.3.7.3 Pravidla komunikace s romskými rodiči	57
5. Ověřování funkčnosti systémových změn školního edukačního procesu v předmětu vlastivěda v 5. p.r.	59
5.1 Vytvoření teoretických podmínek pro realizaci klasického pedagogického experimentu	59
5.1.1 Cíl projektu	59
5.1.2 Problém	59
5.1.3 Proměnné, s nimiž budeme pracovat při řešení problému	59
5.1.3.1 Nezávisle proměnné	59
5.1.3.2 Závisle proměnné	59
5.1.3.3 Intervenující proměnné	60
5.1.4 Hypotéza	60
5.1.5 Přípravy na vyučování	61
5.1.5.1 Přípravy pro výuku v experimentální třídě	61
5.1.5.2 Přípravy pro výuku v kontrolní třídě	86
5.1.6 Prétesty a posttesty	86
5.2 Vytvoření organizačních podmínek pro uskutečnění experimentu	93
5.2.1 Výběr školy	93
5.2.2 Stanovení experimentální a kontrolní skupiny	93
5.2.3 Výběr vyučujících pro experimentální a kontrolní skupinu	93
5.2.4 Stanovení doby realizace pedagogického experimentu	93
5.3 Zpracování a tabulizace výsledků	93
5.3.1 Kvalita učení	94
5.3.2 Kvalita osvojení komplexu učiva tématu „Hospodářství České republiky“	100
5.3.3 Pozice oblíbenosti předmětu vlastivěda	100
5.4 Interpretace průběhu a výsledků experimentu	101